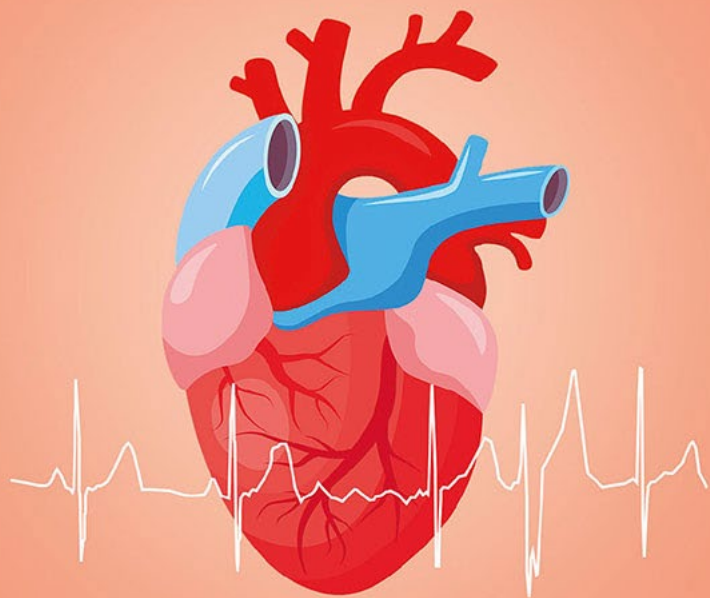

Josef Kautzner

ARYTMIE

V OTÁZKÁCH A ODPOVĚDÍCH

Všechno, co chcete a potřebujete vědět
o srdečním rytmu

mladá fronta

Arytmie v otázkách a odpovědích

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.mf.cz
www.albatrosmedia.cz

mladá fronta

Josef Kautzner
Arytmie v otázkách a odpovědích – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Josef Kautzner

ARYTMIE

V OTÁZKÁCH A ODPOVĚDÍCH

Všechno, co chcete a potřebujete vědět
o srdečním rytmu

mladá fronta

*Věnováno mojí skvělé rodině za trvalou podporu a zázemí.
A dále všem spolupracovníkům, se kterými společně prožíváme
úspěchy i občasné nezdary v léčbě srdečních arytmií.*

Obsah

Stanou se arytmie novou epidemií?	11
1. Jak funguje srdce a proč vznikají arytmie?	13
2. Co znamená pojem arytmie?	16
3. Mohou být některé arytmie vrozené?	19
4. Můžeme arytmiím předejít zdravým životním stylem?	21
5. Jaký je původ bradyarytmií?	23
6. Jaké mají bradyarytmie příznaky a jak se diagnostikují?	25
7. Jak se bradyarytmie léčí?	30
8. Co znamená dočasná stimulace?	33
9. Jaké druhy kardiostimulátorů známe?	35
10. Jak se kardiostimulátor implantuje?	37
11. Jaké jsou možné komplikace implantace?	39
12. Jak se pacienti s kardiostimulátorem sledují?	41
13. Na co by si měli pacienti s kardiostimulátorem dávat pozor?	43
14. Neškodí kardiostimulátoru ozařování?	45
15. Je možné léčit některé bradyarytmie i bez kardiostimulátoru?	47
16. Jak jsme na tom s kardiostimulací v české republice?	49
17. Co znamená, když se řekne extrasystola?	51
18. Jak se léčí komorové extrasystoly?	55
19. Co jsou tachyarytmie?	57

20. Jaký je původ tachyarytmií?	59
21. Jaké mají tachyarytmie příznaky a jak se diagnostikují?	61
22. Jak se tachyarytmie léčí?	65
23. Jaké známe paroxysmální supraventrikulární tachykardie?	67
24. Co víme o flutteru síní?	69
25. Jak je tomu s fibrilací síní?	71
26. Jak se dá pacient s fibrilací (nebo flutterem) síní zajistit proti riziku tromboembolismu?	76
27. Jak se dá fibrilace síní akutně přerušit?	78
28. Jak se léčí fibrilace síní?	80
29. Dá se zlepšit výsledek léčby fibrilace síní úpravou rizikových faktorů?	83
30. Co jsou komorové arytmie?	85
31. Jaké známe komorové tachykardie?	87
32. Jak se komorové tachykardie léčí?	90
33. K čemu slouží implantabilní kardioverter--defibrilátor (icd)?	92
34. Jaké jsou možné komplikace implantace icd?	97
35. Jak se pacienti s icd sledují?	99
36. Na co by si měli pacienti s icd dávat pozor?	101
37. Jak jsme na tom s katetrizačními ablacemi v české republice?	103
38. Jak to bylo u nás s icd?	105
39. Může být příčina tachyarytmií i psychická?	107
40. Alternativní názory hovoří o možné příčině arytmie ležící v páteři a související s bloudivým nervem, který „dráždí srdce“. Co na tom může být pravdy?	109

41. Jaká je první pomoc při záchvatu arytmie?	110
42. Jsou někteří lidé k arytmiím náchylnější? Jakou roli hraje vysoký krevní tlak?	111
43. Může arytmie souviset i s přechodem? Mnoho žen si stěžuje, že se tyto problémy objevily právě v tomto období.	113
44. Může se arytmie objevit i v případě, že chybí v těle některý z minerálů – hlavně hořčík? Dá se jeho doplněním jednoduše odstranit?	114
45. Objevují se arytmie častěji v klidu, nebo při pohybu? Má tento fakt nějaký vliv na jejich případnou závažnost?	115
O autorovi	117

Stanou se arytmie novou epidemií?

Arytmie jsou jedním z nejčastějších srdečních problémů a pacientů, kteří jimi trpí, každým rokem přibývá. U nejčastější z nich, fibrilaci síní, se hovoří dokonce o nové epidemii. Diagnostika arytmii vyžaduje EKG záznam, protože jde o poruchy vzniku nebo šíření elektrického vzruchu srdeční svalovinou. V některých případech je příčina odhalena hned, v jiných se hledá, a někdy dokonce zůstává dlouho skrytá.

Zatímco některé poruchy srdečního rytmu život neohrožují a jsou pro člověka spíš subjektivně velmi obtěžující, jiné mohou být závažné, nebo dokonce skončit fatálně. A aby to bylo ještě komplikovanější, některé pacient téměř ani nevnímá, a přesto ho můžou ohrozit na životě.

O srdečních arytmích by mohla vyprávět i autorka tohoto úvodního textu, která se poprvé s problémem setkala ve svých čtyřiatřiceti letech po porodu císařským řezem – pár týdnů poté začala cítit „přeskakování“ srdce. Do té doby o svém srdečním rytmu ani nevěděla, a najednou se objevily velmi nepříjemné silné údery mimo rytmus. „Volala jsem vyděšená do nemocnice, kde mi poradili, ať spolknu léky na uklidnění – že prý mám po těžkém porodu na tyto potíže ‚nárok‘. Když byly dceři tři roky, ozvala se arytmie znovu. Tentokrát jsem se nenechala odbýt a vyhledala kardiologa, který srdce zkontroloval ultrazvukem a nasadil na 24 hodin Holter, přístroj na ambulantní monitorování EKG. Výsledky dopadly dobře, nic závažného se neprokázalo. A tak jsem si pomalu zvykla, že čas od času srdce přeskakuje. A vysledovala jsem, že to bylo obvykle v situaci, kdy jsem byla velmi unavená nebo rozrušená. Jenže pak náhle udeřila jiná arytmie a s nebývalou silou. Bylo to po emočně vypjatém období plném stresu. Jednoho dne ráno jsem se probudila a naměřila si v klidu sto padesát tepů za minutu. Zkoušela jsem chodit, cvičit, ležet, protahovat se, správně dýchat a uklidňovat se meditací, ale srdce ne

a ne zpomalit. Vydala jsem se ke své praktické lékařce, která se snažila ‚nahodit‘ správný rytmus – mimo jiné mačkáním krkavice nebo tím, že jsem si na její radu namáčela obličej v umyvadle se studenou vodou. Bez úspěchu. Přivolala tedy rychlou záchrannou službu a já skončila v nemocnici. Tam se na mě ‚podívali‘ pomocí katetrů zavedených přes třísla do srdce – provedli vyšetření a takzvanou katetrizační ablaci, která normalizuje elektrické signály a navrací srdci normální zdravý rytmus. Od té doby jsem byla pravidelně sledovaná prostřednictvím pod kůží implantovaného malého monitoru, jenž nahrává srdeční činnost a záznam pak lékaři při kontrolách vyhodnocují. Zatím neobjevili nic, co by vyžadovalo další léčbu... Až v nemocnici jsem zjistila, že zdaleka nejsem sama, koho problém trápí. Do té doby jsem si připadala trochu jako hypochondr. Na pokoji jsem se dokonce potkala se vzdáleným pracovním kolegou a zjistila, že arytmie trápí nejen lidi středního věku a starší, ale i mladé. Každý stejně postižený, s kým jsem o potížích mluvila, potvrdil, že je to velmi nepříjemný problém, který dokáže citelně narušit běžný život.“

A protože je nás, takzvaně mimo rytmus, v populaci čím dál víc, oslovila jsem mezinárodně uznávaného kardiologa, přednostu Kardiocentra a kliniky kardiologie IKEM v Praze profesora Josefa Kautznera, zda by neměl čas a chuť sepsat vše, co bychom my, laici, potřebovali a měli o arytmiích vědět. Přes obrovské pracovní vytížení pan profesor svolil, za což mu patří ZE SRDCE a ZA SRDCE obrovský dík.

Chcete-li vědět o srdečním rytmu víc, začtěte se do jeho odpovědí na otázky, které se problematiky týkají.

Klára Mandausová